

ДОКУМЕНТ СО КЛУЧНИ ИНФОРМАЦИИ

Овој документ содржи клучни информации за осигурителен производ за осигурување на животот во врска со уделите во инвестициските фондови кога осигуреникот го презема инвестициониот ризик и има цел да ви помогне при разбирањето на природата, ризиците, трошоците, можните добивки и загуби од овој производ и да ви помогне да ги споредите со други производи. Овој документ не претставува промотивен (рекламен) материјал.

1. Општи податоци

- 1.1 Назив на осигурителниот продукт - CRO INVEST осигурување со врзување за цената на уделите на отворениот инвестициски фонд КБ Публикум Балансиран со идентификациски број 912000000149 управуван од КБ Публикум инвест АД Скопје;
- 1.2 Друштво за осигурување на живот: Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, ул.Костурски Херои бр.38, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страна: www.cro.mk/контакт.aspx, телефони +389 2 3215 083 и +389 2 3215 883; КОНТАКТ ЦЕНТАР: 15510 (08:00h – 16:00h секој работен ден);
- 1.3 Надлежен орган за супервизија: Агенција за супервизија на осигурување, ул.Македонија бр.25, Палата Лазар Поп Трајков, кат 5, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страна <https://aso.mk/contact/>, е-пошта contact@aso.mk, pretstavki@aso.mk, ukazuvaci@aso.mk, телефон 02 3254 050, работно време од 08:30 до 16:30 часот
- 1.4 Датум на ажурирање на документот: 07.04.2023 година.

2. Кои се клучните карактеристики на производот?

2.1 Опис на осигурувањето

КРО ИНВЕСТ (CRO INVEST) осигурување на животот (Осигурување) е инвестициско осигурување на животот кај кое Договорувачот го сноси ризикот од вложувањето каде што премијата е поделена на (1) Ризико премија, дел наменет за осигурително покритење за случај на смрт (2) Влезни трошоци за осигурување; и (3) Премија за вложување, дел од премијата кој е наменет за купување на удел во фондот и го сочинува инвестициониот дел на премија, а се користи за врзување на цената на уделот на Инвестицискиот фонд, наведен во полисата за осигурување. Премијата за осигурување се плаќа еднократно.

Со премијата за вложување се купуваат удели во отворениот инвестициски фонд КБ Публикум Балансиран. Бројот на уделите кој се купува во инвестицискиот фонд во име на Договорувачот зависи од цената на уделите на датумот на купувањето. Цената на уделите на инвестицискиот фонд се утврдува во согласност со Правилата на работењето и Проспектот на фондот. Во проспектот на фондот се наоѓаат детални информации за инвестицискиот фонд и клучните цели за вложување на фондот. Вредноста на референтниот број на уделите не е загарантирана при истекот на осигурувањето, при откуп и при настанување на ризикот смрт. Со зголемување на цената на уделите на инвестицискиот фонд се зголемува и вредноста на референтниот број на уделите вложен во име на Договорувачот. Со намалување на цената на уделите на инвестицискиот фонд се намалува и вредноста на референтниот број на уделите вложен во име на Договорувачот.

Во случај кога ќе настапи смрт, се исплаќа осигурената сума во случај на смрт како и референтниот број на уделите во вредност на петтиот работен ден од денот на поднесување на барањето надомест на штета во Кроациа Осигурување-Живот. Во случај на смрт поради болест се исплаќа осигурената сума со случај на смрт, во случај на смрт како резултат на несреќен случај се исплаќа двојна осигурена сума за случај на смрт, а во случај на смрт како резултат на сообраќајна незгода се исплаќа тројна осигурена сума за случај на смрт. Исплатата по истек на осигурувањето е еднаква на вредноста на референтниот број на уделите на денот на истекот на полисата. Вредноста на референтниот број на уделите на одреден датум е еднаква на референтниот број на уделите помножен со цената на уделите на Фондот на тој датум.

Осигурителот редовно годишно на Договорувачот и Осигуреникот ќе доставува годишен извештај за сключениот договор за осигурување на живот во врска со уделите во инвестициски фондови најдоцна во рок од 30 дена од завршувањето на деловната година.

Траењето на осигурувањето може да биде од 5 до 10 години.

2.2 Цели и начин на остварување на тие цели

2.2.1 Инвестициската цел на фондот е да оствари максимален можен принос за имателите на удели во Фондот, притоа почитувајќи ги постојните ограничувања на вложувањата, како и потребите за ликвидност и сигурност на пласманите. Стратегијата на избор на инструменти од кои ќе се гради портфолиото на Фондот содржи средно ниво на ризик, кое е повисоко од ризикот карактеристичен за паричните фондови или, пак, за фондовите кои инвестираат исклучиво во должнички хартии од вредност, а во исто време е понизок од ризикот на оние фондови кои најголем дел од средствата ги инвестираат во акции. Одлуката за вложување ја донесува искусен и професионален тим на Фондот КБ Публикум – Балансиран врз основа на фундаментални и технички анализи, како и проценка на идните приходи и парични текови на одбраните фирми.

Средствата на фондот ќе бидат инвестирани во следните инструменти: (1) Вложувања во акции на издавачи од Република Северна Македонија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Албанија, Босна и Херцеговина, Украина, Руската Федерација, Бразил, Индија и Кина. Вложувања во акции на издавачи од земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД (OECD); (2) Вложувања во должнички хартии од вредност на издавачи од Република Северна Македонија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Албанија и Босна и Херцеговина; Вложувања во должнички хартии од вредност на издавачи од земјите членки на ЕУ и ОЕЦД; Краткорочни должнички хартии од вредност на издавачи од Република Северна Македонија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Албанија, Босна и Херцеговина, ЕУ и ОЕЦД; Вложувањата во должнички хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија, земјите членки на ЕУ и ОЕЦД, може да надминат 35% од имотот на Фондот; (3) Вложувања во депозити кај овластени банки од Република Северна Македонија со рок на достасување пократок од 1 година; Инструменти на пазарот на пари кои се тргуваат на организирани пазари, издадени од издавачи од Република Северна Македонија, како и државите членки на ЕУ и ОЕЦД; (4) Вложувања во инвестициски фондови кои претежно инвестираат во акции или должнички хартии од вредност на издавачи од земјите од Југоисточна Европа, Украина, ЕУ, ОЕЦД, Бразил, Кина, Индија, САД и Руската Федерација, под услов да не наплаќаат трошоци за управување повисоки од 2,5% од нето-вредноста на имотот на фондот;

2.3 Таргет група

2.3.1 КБ Публикум – Балансиран е наменет за инвеститорите што сакаат да ги вложат своите средства за период над 2 години, кои се со стабилни приходи, имаат познавања од работата на инвестициските фондови, финансиските пазари и инвестирањето и се спремни да преземат средно до повисоко ниво на ризик.

2.4 Корист и трошоци од осигурителниот производ

КРО ИНВЕСТ (CRO INVEST) осигурување на животот е инвестициско осигурување на животот кое му овозможува следна корист на осигуреникот (1) временски и просторно неограничено осигурување на животот во случај на смрт; (2) можност за остварување принос со среден до повисок ризик; (3) управување на средствата од професионалци (4) диверзифицирано инвестициско портфолио по валути, земји и инструменти за да се постигне подобар баланс помеѓу ризичноста и повратот на инвестирањето (5) автоматско реинвестирање на добивката (6) исплата на осигурената сума при доживување (вредноста на инвестициското портфолио), осигурена сума за смрт од болест, осигурена сума за смрт од незгода, (7) можност за обновување на договорот за осигурување по истекот на иницијално договорениот период на осигурувањето (8) намалени трошоци за управување со средствата, односно инвестирањето во фондот е без и/или намалена влезна провизија (доколку се инвестира индивидуално во фондот, фондот може да пресмета и да наплати повисоки надоместоци).

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (еднократно плаќање на премија): ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата е 2 500 евра и е платена целосно, вредноста на вложените средства на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

Очекуван годишен принос од 2%	Очекуван годишен принос од 5%	Очекуван годишен принос од 9%	Очекуван годишен принос од 0%	Очекуван годишен принос од -2%
2895,11 евра	3868,63 евра	5622,49 евра	2375,00 евра	1940,54 евра

Имајте предвид дека се работи за пресметки од информативен карактер кои не се правно обврзувачки за Осигурителот. Исто така, ако сакате подетелна пресметка со други износи или рокови обратате се до осигурителот или до негов застапник.

2.5 Краен рок на покритието

Датумот на крајниот рок на покритието на осигурителниот производ е датумот на полисата означен како „Истек на осигурувањето“, освен доколку покритието (и осигурувањето) не престане порано поради смрт на осигуреникот, откуп на полисата или поради стечај на друштвото што управува со инвестициските фондови, а согласно со условите за осигурување..

3. Кои се ризиците и очекувањата од производот?

Осигурувањето поврзано со вложувања во отворениот инвестициски фонд КБ Публикум Балансиран е изложено на ризици. Профилот на ризичноста на овој вид осигурување зависи од профилот на ризичноста на Фондот при што референтната вредност на бројот на уделите директно зависи од цената на уделите на Фондот. Синтетичкиот показател на успешноста и ризичноста ги мери историските промени на цената на уделите на Фондот. Историските податоци не се сигурен показател за идниот профил на ризичноста на Фондот. Прикажаните категории на ризичноста и успешноста на фондовите не се загарантирани, со текот на времето тие може да се менуваат. Најниската категорија не значи вложување без ризик.

КБ Публикум Балансиран						
1	2	3	4	5	6	7
←Понизок ризик				Повисок ризик→		
Обично понизок принос				Обично повисок принос		

Пресметката на категоријата на ризичноста се заснова на историското движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот од почетокот на постоењето.

Со состојба на 31.03.2023 година, Фондот КБ Публикум Балансиран се наоѓа во категорија 4, што упатува на умерено ниво на ризик и е во согласност со стратегијата на фондот.

Осигурувањето се договара во евра, додека уплатата на премијата и исплатата на осигурената сума се исплаќаат во денари по среден курс на НБРМ на денот на уплатата, односно исплатата. На делот од уплатата во денари, кој се однесува на вложувањето, не се врши конверзија во евра. Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари и исплатата се врши во денари.

Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари, од уплатата во денари се пресметува делот наменет за вложување. Осигурената сума договорена во ЕВРА се исплаќа во денарска противвредност според средниот курс на НБРСМ на денот на исплатата, а вредноста на инвестициското портфолио се исплаќа во денари без индексирање со девизи.

Бидете свесни за следните ризици: **Валутен ризик** кој се јавува при промена на цената на една валута во однос на друга; **Пазарен ризик** кој зависи од движењето на пазарните цени на хартиите од вредност; **Кредитен ризик** – веројатност дека издавачот на одредена хартија од вредност нема да биде во состојба, во целост или делумно, да ги намира своите обврски во моментот кога тие ќе достасаат; **Каматен ризик** - промената на каматните стапки може позитивно или негативно да се одрази врз вредноста на вложените средства; **Ликвиден ризик** – веројатност дека во одреден момент ќе има потешкотии при изнаоѓање на средства за да Фондот да ги подмири обврските поврзани со повлекување на удели од Фондот како резултат на неможност брзо да се продадат финансиските средства по цена приближно еднаква на нивната реална вредност; **Политички ризик** – веројатност од евентуални политички кризи во РСМ, или во странство, кои може да доведат до промена на имотот на Фондот и/или Друштвото; **Ризик од промена на даночните прописи** – веројатност дека законодавната власт, во РСМ или во странство, ќе ги промени даночните прописи на начин кој негативно би влијаел на приносот на Фондот/или Друштвото; **Оперативен ризик** -ги сумира сите неизвесности кои се составен дел од секојдневните деловни активности на Фондот/или Друштвото и **Ризик од инфлација** - зголемување на општото ниво на цените во определен период, кое може да дојде до намалување на реалната добивка што ја остварил Фондот и/или Друштвото.

Со вложување во овој вид осигурување можат да се претрпат значителни загуби. Овој производ не вклучува заштита од идни движења на пазарот и во текот на периодот на вложувањето негативните пазарни трендови можат привремено да ја намалат вредноста на референтниот број на уделите, односно вредноста на референтниот број на уделите може да биде пониска во однос на почетната вредност на референтниот број на уделите, така што може да изгубите дел или целата инвестиција. Инвестицијата не е заштитена делумно или целосно со гарантен фонд и нема заштита доколку друштвото не е во состојба да ја исплати.

Ефектот на ризикот кај осигурителниот производ може да биде значително повисок доколку не е **чуван до достасување**, односно до препорачаниот период за чување, таму каде што е можно.

Просечен месечен принос за КБ Публикум Балансиран (податок од информативен карактер - не претставува проекција на можниот принос на Фондот во иднина)			
	Последни 12 месеци	Последни 24 месеци	Последни 5 години
Просечен месечен принос	0.2196%	0.0024%	0.3226%

Детални информации во врска со Фондот КБ Публикум – Балансиран, се наведени во Проспектот и Документот со клучни информации за инвеститорот, кои се објавени на интернет страницата на отворениот фонд www.kbpublicum.com.mk.

4. Кои се последиците во случај друштвото да не може да изврши исплата?

Во случај на ликвидација или стечај на Осигурителот, врз средствата за покривање на математичката резерва врзана за надомести во случај на смрт како и врз средствата за покривање на посебната резерва за надомест осигурени со договорот за осигурување кои се директно врзани за вредноста на вложувањата не може да се спроведе извршување ниту тие средства влегуваат во имотот, односно стечајната или ликвидационата маса на Осигурителот.

Во случај да дојде до припојување или ликвидација на отворениот инвестициски фонд каде се вложува премијата за вложување, на договаработ/осигуреникот му се дава следниот избор: (i) да премине во друг фонд кај истото ДУИФ или (ii) да премине во друг фонд кај друго ДУИФ, за што договаработ/осигуреникот треба да се произнесе во рок од 15 дена. Сите трошоци поврзани со прифаќање на понудената алтернатива се на товар на Друштвото. Доколку договаработ/осигуреникот не ја прифати можноста за премин во друг фонд, Друштвото ќе смета дека настанал случај на доживување и на договаработ/осигуреникот ќе му ја исплати вредноста на инвестициското портфолио без наплата на какви било излезни трошоци и ќе му го врати неискористениот дел од премијата за осигурување.

5. Кои и колкави се трошоците поврзани со производот?

Табелата подолу го покажува (i) ефектот што различни видови трошоци го имаат секоја година врз повратот на инвестицијата, што може да го добиете на крајот од препорачаниот период на задржување и (ii) значење на различни категории на трошоци. Оваа табела го покажува ефектот врз приносот годишно

Расчленување на трошоците

Еднократни трошоци	Влезни трошоци	2% од еднократната премија	Ефект на трошоците што ги плаќате при склучување договор за осигурување. Ова е најголемата сума што ќе ја платите, а може и да платите помалку. Тоа исто така ги вклучува трошоците за дистрибуција на вашиот производ.
	Излезни трошоци	1% од вкупниот износ на исплата*	Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето по крајниот рок на покритење *Трошоци во случај на откуп. Излезниот трошок не се наплаќа доколку е измината една година од моментот на вложувањето.
Повторувачки трошоци	Трансакциски трошоци на инвестициското портфолио	0%	Ефект на трошоците за купување и продажба на уделите во отворените инвестициски фондови
	Останати повторувачки трошоци	2.5% од вредноста на имотот на Фондот*	Ефект на трошоците што се наплатуваат секоја година за управување со вашите инвестиции и други трошоци. Ова ги вклучува давачките за управување и другите административни трошоци. *Годишен надомест за управување со средствата што ги наплаќа ДУИФ од Фондот
Повремени и непредвидени трошоци	Надоместоци за успешност	0%	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку приносот ја надмине референтната вредност.
	Учество во добивка	0%	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку вложувањето ја надмине референтната вредност.

Напомена: < Трошоците (влезни, излезни, повторувачки и др.) секогаш се искажуваат во највисок износ. Трошоците може да се променат, односно инвеститорот може да плати помал износ или да биде ослободен од плаќање во целост.

6. Опции за предвремено прекинување на договорот и последици

За целосно остварување на инвестициската цел се препорачува да се задржи производот до истекот на договорениот период на осигурувањето. Со оглед на тоа што точниот износ на исплата во случај на откуп не е однапред познат, производот не се препорачува за инвестиции пократки од договорениот рок на осигурувањето. Во случај на откуп на осигурувањето, откупната вредност на полисата одговара на вредноста на референтниот број удели на првиот следен работен ден откако е поднесено барањето за откупот. Откуп не е дозволен во првата година.

7. Информации за поднесување на приговори и претставки

Приговорите за производот (вклучувајќи го овој и документ), односно за давање услуга или извршување обврски од страна на Друштвото, може да се достават писмено до Друштвото на следната адреса: ул.Костурски Херои бр.38, 1000 Скопје, РС Македонија или по електронска пошта на contact@cro.mk или, пак, на следната интернет страница за поднесување приговор: https://cro.mk/Формулар_за_поплаки.aspx
Доколку не сте задоволни од одговорот по приговорот или Друштвото не ве извести во рок од 30 дена, тогаш имате право да поднесете претставка до АСО во писмена форма (непосредно во АСО или по пошта), во електронска форма на pretstavki@aso.mk.

8. Други релевантни информации.

Документите поврзани со овој производ се како што следуваат подолу и се достапни на:

- Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со еднократна уплата на премија и дополнително осигурување за случај смрт поради незгода и смрт поради сообраќајна незгода (0540) со важност од 01.10.2022, достапни на интернет страницата на Кроациа Осигурување-Живот АД (www.cro.mk/Услови.aspx),
- Проспект на Фондот, Статут Балансиран, последниот ревидиран годишен извештај, полугодишниот извештај на Фондот и цените на уделите на Фондот се достапни на интернет страницата на Друштвото за управување со инвестициски фондови (http://www.kbpublikum.com.mk/Web/Фондови/КБ_Публикум_-_Балансиран.aspx и http://www.kbpublikum.com.mk/Web/Документи/КБ_Публикум_-_Балансиран.aspx). Депозитна банка на Фондот е Комерцијална Банка АД Скопје. Фондот е одобрен во Република С.Македонија и го регулира Комисијата за хартии од вредност, Скопје.

Со својот потпис подолу потврдувате дека сте ја добиле, сте ја прочитале и сте ја разбрале оваа преддоговорна и договорна документација што ви ја доставува Друштвото пред да го склучите договорот за осигурување во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето.

Со својот потпис на овој документ изјавувате дека сте информирани во врска со деталите за осигурувањето КРО ИНВЕСТ (CRO INVEST), како и за содржината на Статутот и Проспектот на отворениот инвестициски фонд КБ Публикум-Балансиран управуван од КБ Публикум Инвест АД Скопје и дека во целост ги разбирате карактеристиките на осигурителниот производ, придобивките и ризикот од инвестирањето во уделите на отворениот инвестициски фонд КБ Публикум-Балансиран управуван од КБ Публикум Инвест АД Скопје.

Документот го прочитав и разбрав:

Датум: ____ г.

име и презиме/потпис